

Carmen ja saatuslik naine

24. septembril toimus Tallinnas Estonia Talveaias Urve Tautsi CD kaksikplaadi esitus. „Pühendan selle kogumiku tänutundega oma vanematele,“ lausus päevakangelane.

Marvi Taggo

Püsivus viib sihile - Eesti ooperimaailma silmapaistvat lauljat metsosoprnit Urve Tautsi ei saa paremini ise-loomustada. Tema täiuslik hääletämber ja lavaline võlu on püsinud kaua publiku kõrvus ning on talletatud nüüd ka vokaalkunsti kullafondi.

Urve Tauts on laval mänginud saatuslikke naisi: Carmen, Azucena, Eboli. Ta kujunes lavaküpsaks ajal, kui teatrit juhtisid Neeme Järvi, Eri Klas ja lavastaja Paul Mägi. Tema lavapartneriteks olid Tiit Kuusik, Georg Ots, Hendrik Krumm, Teo Maiste, Mati Palm jt.

Pärnakad on kõik sugulased

Palju aastaid tagasi sai Urve Tauts teada, et ta on Neeme ja Vallo Järvi sugulane. Ja sedagi, et Järvide emapoolses suguseltsis olevat hispaania

verd. „Kabli rannas läinud mingi laev karidele ja mõned mehed seal pääsesid,“ rääkis Urve. „Minu mamma ja Neeme hakkasid ükskord oma esivanematest rääkima ja tuli välja, et paar põlvkonda tagasi olid nad ühenimelised -Veldmannid.“

Urve Tauts pole sugugi liiga tagasihoidlik inimene, aga ta ei julgenud sellest seigast Järvile kohe rääkida. „Oleks arvanud, et lolliks läinud, tahab kuulsustega sugulane olla,“ arvas Urve.

Aga vähe sellest. Urve Tauts on pärispärnakas nagu Tiit Kuusik, kes on Pärnus sündinud. „Teadsin, et oleme Tiit

Kuusikuga sugulased, aga kuidas sa seda professorile, laulupedagoogile ja lavapartnerile ikka ütlevad. Kui ma lõpuks selle välja ütlesin, naljatas maestro, ah, ära räägi, Pärnus on kõik omavahel sugulased. Neeme Järvi ema Elss oli ju ka pärnakas, aga Neeme on sündinud Tallinnas.“

Teater käis kodus

Oma blondide õdedega on Urvel hea kontakt, kuigi väliselt pole nad üldse sarnased. Noorena olnud Urve hoopis Voldemar Kuslapi abikaasa Kaiega sarnane. „Kui Volli mulle oma laulatuspilti näitas, ütlesin: taevast, see olen ju mina!“

Kui aga Urve õpilane Pirjo Levandi kunagi „Mustlasparunis“ rolli tegi, öeldi, et nüüd on laval kaks Urvet, väike ja suur. Ja mitte selle pärast, et õpetaja ja õpilane, vaid nad on väliselt sarnased.

Urve blond õde Elve on klavierskunstnik ja laulnud ooperikooris. Teine blond õde Lilja oli Pärnu apteegi raamatupidaja, nüüd pensionil. Kunagi tantsis ja laulis ta apteegi pidudel ning naljatas, et tema just see õige laulja ongi.

Urve: „Meie emal polnud töö kõrvalt aega teatris käia. Kii-

tis, et ega peagi minema, sest teater käis koduski. Käänasime ja väänasime end Liljaga ning laulsime duette peaaegu iga päev.“

Saatuslik naine

Urve teab asju ette. Lisaks teab ta igasuguseid nippe: heeringas kaela peale või astelpajuõli ninna – nii saavat häält külmetusest ravida. Ta võib aidata ennast ja teisi ka pelga käte pealepanekuga.

„Kui ema jäi voodisse, oli ta ühel hetkel kui täitsa surnud: katsume, pulssi ei ole. Minu tütar Ave oli ennegi minu seljavalu ja peavalu kättega ära võtnud. Vaatasime teineteisele silma ja panime käed ema peale. Üks andis energiat parema, teine vasaku käega. Ema tegi silmad lahti: „Lapsed, mis te nüüd tegite? Olin juba roosas valguses ja nägin ingleid!“ Mammal oli tohutu huumorimeel, ütles: „Lapsed, ooperi esimene vaatus on lõppenud.“ Läks veerand tundi, väsis ja vajus taas voodisse. Suutsime teda jälle aidata ja mamma tõusiski ning jäi voodi servale istuma. Siis ütlesin mina, et ooperi teine vaatus on ka läbi. Edaspidi hakkas mamma tasapisi tegelema oma asjadega ning elas veel poolteist aastat.“